मुहूर्त (पर्व)

आपत्तुत्सु यथाकालं यथादेशं यथाक्रमम् ।
सुखदुःखेषु न क्षोभमेति भूभृदृतुष्विव ॥ V. 74.68

प्रमदिम: पुष्पपत्रौघैर्पेन्द्रवातविलासिभि: ।
वर्धमानेवृतस्कन्धं शुभ्राप्रैरिव भूधरम् ।। 10. 49. 22.

कूजद्भृङ्गतरङ्गौघैः पुष्पप्रेषररराजिभिः ।
राजमानं पतन्तोभिः सरिद्भिरिव पर्वतम् ॥ V. 49.21.

नैवंविधोदारमना परागपि महामतिः ।
न क्षुभ्यति भोगौघैर्मन्दवातैरिवाचलः ।। IV. 57.52

"अहो वत चिरं कालमावां विश्लेषमागतौ ।
कालेन श्लेषितौ भूयो वसन्ताद्रितटाविव ।। V. 6 / 40.

स्वदृश्यमपि शैलेन्द्रसमभारभयावहम् ।
ऽऽऽऽऽ जरामरणशाखाढ्यं संसारविषद्रुमम् ।। IK. 43.43.

यावद्वस्तुपलब्धौ बोधतामागतं मनः ।

ब्रह्मारां स्थितिं धत्ते छिन्नपक्षा इवाचलः ॥ V:(ii) 46-3.

तच्च रोधयितुंशक्तास्तटस्थाः साधुपर्वताः ।
आपत्सु बुद्धिनाशेषु कृत्योत्पेष्वाकुलेषु च ।। V:(ए)98.14.

जगद्रूपानं हंघहाहं चिन्मयः स्फटिकाचलः ।
अनादिमध्यपर्यन्तः स्वच्छ आत्मनि तिष्ठति ॥ Vi (पं) 101.18.

on T. C.:

Philosophical

अजस्रमम्बुवहनाद्यथा नद्या न रज्यते ।
न विस्मर्त्यविरतं यथा कालः कलागतिम् ।। V 62.15.

सौम्यतामनयन्मौनो प्राणापानत्वं मुखे ।
एवमनं श्रेयसे देशे प्रशस्तः समयो यथा ।। V 54 33.

पुरंदरे.

अहं चिन्नम एवेति सत्ये भावे स्थिरे सति ।
वज्रपातयुगान्ताग्निदाहाः पुष्पोत्करोपमाः ।। Vi(ii) 96. 30.

प्रशान्तमोहमिहिरं राजते हृदयाम्बरम् ।
निर्मलालोकवल्लिं नो रजस्कतरान्तरम् ।। V. P 3.16.

अंशुजाल

इन्दोरिवांशुजालानि राजन्माल्यानि तानि ते ।
मेरुगङ्गाप्रवाहाभां धत्ते हारस्तवोरसि ।। V.O.)106.40.

आलूनशीर्षमखिलमिदमन्योन्यसंश्रितम् ।
अनारतं याति जगद्वरङ्गांध इवाम्भसः ।। V. 18. 50.

পাচাল (Nalita)

तथैवममत्वं ज्ञात्वा ज्ञानज्ञेयदशास्वपि ।

घृतेनात्मा घनोभय पाषाणोद्धियते यथा ।। U.(ii) 43.65

Intro. (Natural)

फलमिव तव मण्डलं ग्रसेयं

प्रसभमुपेत्य जगद्यथा कृतान्तः ॥ Vi(i) 70.180

जगामाकाशमार्गेण विवेशाम्बुधिकोटरम् ।
चचार वसुधापीठं गङ्गेवामलशीतला ।। V: (1) 83. 2.

नास्य चेतसि सुस्कारे शरदम्बरनिर्मले ।
कोपादय: प्रजायन्ते नभसीव सरसि नवाङ्कुरा: ।। V.77.33

पांच

रूढा येयमविद्येति संविदव्यभिचारिणी ।
भवतां ननु नास्त्येव सा सरित्स्विव पांसुभूः ॥ V.(ii)161.24

तेनास्त्रवर्षवेगेन धुतः सो रिक्तार्पवः ।
फ दित्येव न काचेन पांसुराशिरिवाभितः ।। Vi. 3.111.29

स्थिरविद्युल्लताजालभासुरद्विजमण्डलम् ।

दशदिक्कोटरोद्रान्तज्वलज्ज्वलनकुण्डलम् ।। V. 30. 14.

आलोकः स्फुटतामन्तरायात्यज्ञानसंक्षये ।
प्रशाम्यत्यम्बुदे व्योम्नि शरदीवार्कमण्डलम् ॥ V. 83. 20

तदर्थं मा कृथा व्यर्थं विषादं मरणे पितुः ।
अवश्यमा व्यस्तमयो जातस्याहर्पतेरिव ॥ IV. 4 P. 27.

कचत्कांचनकान्तेन विमलालोककारिणा ।
भुवनं भास्करेणेव भाति साधुः स्वतेजसा ।। VL (ii) 47.17.

सज्जनो हि समुच्चार्य विपद्भयो निकटस्थितम् ।
नियोजयति संपत्सु स्वालोकेष्विव भास्करः ।। VI (ii) 47. 30.

उपविष्टं समाधाननिष्ठमिष्ठंपदं गतम् ।

सौम्योदयमिवादित्यं ददर्शेन्द्रधनमिवाननम् ।। Vi(ā) 93.3.

अनन्तरमहं प्राप्तस्तेजोधातुं हृदन्तरे ।
दूरस्थमिव यत्नेन रात्राविन्दुमिवार्करुक् ॥ Vi (i) 13723

प्रसृतं दिग्निकुंजेषु रूपालोकक्रियाकरम् ।
संजहार बहिश्चित्तं सायमर्कों रुचिं यथा ।। Vi(ii)113 P. 15

तत्रस्थो दूरविक्षिप्तं तयैवाहृतवानहम् ।

चेतः स्वहृदयं सायं रुचेव रविरातपम् ॥ V:(ii) 137.8.

एतस्मिन्नन्तरे चक्षुर्व्योमस्थो हयथात्यजम् ।
त्रयाणां महाभोके प्रभाते दीपमार्पिव ।। VI (ii) 79.1.

एवं भाण्डोपस्करजालं तदग्नौ त्यक्त्वा विवेश सः ।
ध्वंसिकायां जगद्धुत्वा मेरुशृङ्गे यथा रविः ।। Vi. 1924

तत्संस्थाप्येन्धनैः शुष्कैर्ज्वालयामास पावकम् ।
करैः संवारवानर्कः सूर्यकान्तपदं यथा ॥ U.C.1952.24

जातौ जातौ कतिपये व्यपदेश्या भवन्ति ते ।
येषां यान्ति प्रकाशेन दिवसा भास्वतामिव ।। Vi(a) 97. 25

आत्मारामा महात्मानः प्रबुद्धाः परमोदयाः ।
बहिः चित्कागृतरसा अन्तर्मेरुरिवाचलाः ॥ V. 70.5.

नीलहारा म्बरव्याप्तं वेदिवन्दिनकाननम् ।
क्लिन्नं परशुधारा भिः पतितं दक्षिणार्णवे ।। Vi(x) 112.1.

ललल.

किंचित्प्रभज्यमानासु विशत्कश्मासु संगरे ।
विपश्चित्पक्षसेनासु नूयमानस्तास्त्वव ।। उ.(क) 111.4.

स तत्प्रस्तारयामास पृष्ठे वारु मृगाजिनम् ।
नोत्तरत्नतटे मेरुस्तारासारमिवाम्बरम् ।। V 52.4.

अविदुर्पितमाशान्तमन्तः करणकोटरम् ।
दधानं घोरया वृत्या शान्तोत्पातमिवाम्बरम् ॥ V.(ii) 93.8.

अत ऊर्ध्वमदेहानां मुक्तानां वक्ष्यां तथा ।
विषयो न महाबाहो पुरुषाणामिवाम्बरम् ।। V. 71. 2

अकुर्वन्नपि कुर्वाणो जीवः स्वात्मरतिः क्रिया ।
क्रियाफलेन संबन्धमायाति खमिवाम्बुदः ।। V. 69.10.

पाप विन्ध्यवनं प्रावृण्मतामभ्राम्बरमासुरम् ।
उदधार धराकोशान्नखनिकृष्टभूतलः ॥ V. 85. 22

तले निषण्णनागेन्द्रं व्योम्नि तारागणाकुलम् ।
लतापुष्पमयं मध्ये खमण्डलमिवापरम् ॥ (V. 49.14.)

तले निषण्णनागेन्द्रं व्योम्नि तारागणाकुलम् ।
लतापुष्पमयं मध्ये खमण्डलमिवापरम् ॥ IV. 49.14.

दधानं कलिकाजालं स्थगितं पुष्पधूलिभिः ।
कच्छेष्वर्कारचक्रन्यग्रोधाजानिवाम्बरम् ॥ IV. 49. 16.

विचारेणावदातेन पश्यत्यात्मानमात्मना ।
इन्दुना शीतलेनान्तर्विश्वं क्षमिव तेजसा ।। V. S. 17.

शरीरविनाशे देहो न क्षयं याति कस्यचित् ।
निर्वासनश्चेतस्योस्मि तिष्ठत्यात्मपदे तथा ।। V. 71.62.

ईप्सितानीप्सितं त्यक्त्वा शोचनालोकशोभया ।
अन्धकारात्तथाभ्रोदान्मुक्तं खमिव शोभते ।। V. 71. 10.

तत एतद्विरा पूर्वः स्वस्वभावः स्मृतो मया ।
अवदातो वदातेनु नभसेवं तपात्यये ।। Vi (ii) 150.12.

मस्तु धारकणिका विवेकाख्यातिर्येन मे ।
चिरप्रवृत्तये नूनमचिरात्क्षयमेष्यति ।। V. R. 62.

राज्यमदिम नमस्तुभ्यमित्युक्त्वा मण्डलाद्गतः ।
विवेशोग्रारण्यानोमेको नद इवार्णवम् ॥ Vi. 84. 47.

वैच्यर्थ्यथा जलमपास्तसमस्तभेदः

स्वादच्कमेव सकलं द्रवमेकशुद्धम् ।

सर्वं तथेदमपहृस्तित भेदजात-

माद्यं परं पदमनामयमेव शुद्धम् ॥ VI (i) 51. 71.

तावदेतद्विकल्पोत्थमिदं यावन्न हिंस्रहः ।
प्रतिकूलो ध्वरुल्लोले केवलं निश्चले जले ॥ V.L.I 127.48

नामरूपाद्विनिर्मुक्तः प्रविश्यैति समुद्रताम् ।
यथा जले जलं न्यस्तं क्षीरे क्षीरं घृते घृतम् ॥ V.(3)12.8.3

भवान्धकारहतये भवतोक्तिविवस्वता ।
यः प्रसादितमाह्लादि वाग्रश्मिपटलं प्रभो ।। U. 4.27.

अद्य त्वं देहनगरे राजा स्फारमनोरथः ।
न दुःखैर्गृह्यसे नापि सुखैर्व्योम करैरिव ।। V. 36.44.

दोहा (पुष्पिका)

द्यौः क्षमा वायुराकाशं पर्वताः सरितो दिशः ।
इत्यामोदो हमर्थेंगकुसुमस्य विकासिनः ॥ Vi(a). 4. 100.

शिरीष कुसुमायन्ते

शिरीषकुसुमायन्ते शस्त्राहिविषवह्नयः ।
देवा वैनतपस्तोयैर्दानान्यनिकृतान्यपि ।। V: (ii) 42.33.

अनिल

आसारसारा: पङ्काम्बुप्लुता: सघनधुंधुमा: ।
आसन्दशदिशो दृश्या बहुकुड्यायुधानिलै: ।। Vi(a) (12.23).

वायूनिव प्रवाहस्थाः स्पृशन्ति विषयान्मुधा ।
देहसंज्ञाविषान्मूढा लोयन्ते विषयोदरे ।। Vi. (i) 102. 18.

शरीरादितयोदेति वेदनं वस्तुसत्तया ।
असत्यामासया स्पन्दो यथा पवनलेखया ॥ V: (i) 94.49

चिन्तयेति गते वृद्धिं संकल्पग्रहणे शनैः ।
वात्ययेव वनस्पन्दे त्यागः प्रौढ्डोय ते गतः ॥ Vai 1 To 13

वलिततामरसा मृदुशीकराः

शशिकरोत्करवोचिविभेदिनः ।

सदहना इव तापमयाः पुरो

विरहिणोषु वनावनिवायवः ॥ V.(ii) 115. 33

केवलं सर्वसंत्यागे शेषिताहंमतिस्त्वया ।
मृष्टाखिलकलंकेन स्वसत्तेवानिलेन खे ।। Vi.P. 1 9 0.10.

अरुपाणां क्रमनवेष्टता मुक्तदामवत् ।
वुधाः कर्मसु वेष्टन्ते वृक्षपत्रेष्विवाखिलः ॥ V.(A) 22.17

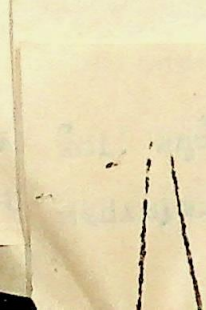

तेन त्वां त्वमविद्याख्यां भ्रान्तिं त्यक्त्वा चिरं स्थिताम् ।
भविष्यसि विनिर्वाणो गतस्पन्द इवानिलः ।।

V:(ii)159.20.

स शरीरद्वयं पश्चाद्विधूय क्वापि नीयते ।
विक्षोभितेन प्राणेन नीहारो वात्यथा यथा ॥ V:(1) 826.

तालवृन्तस्य संस्पन्दे शान्ते शान्तो यथानिल: ।
प्राणानिलपरिस्पन्दे शान्ते शान्तं यथा मन: ।। VI.(1)69.41

वात्येव पादपन्तास्पन्दवेधगमागमा ।

वनैकदेशे कस्मिंश्चित्कृतपर्णाटिजे पतिम् ।। Vi:1 85. 45.

नामालामसमो भूत्वा भूत्वा नूनं च किंचन ।
खण्डवात इवास्पन्दी प्रकृतं कार्यमाचर ।। VI (1)54. 21.

क्व वराको रजस्तुच्छा वासना भोगबन्धनम् ।
क्व पूरितजगज्जालश्चित्तत्वविपुलानिलः ।। VI (i) s 8.9.

वान्ति मस्मकणाकोणार्ं नोणार्ं: संशोर्णसद्मसु ।

तृणापर्णवनव्यग्रा ग्राम्याधार्मिकवायव: ।। U.(ग) 123.22

व्यूढानां वासनावातैर्नृणामाप्तास्ततः ।
तान्यापतन्ति दुःखानि तत्र वक्तुं न पार्यते ।। Vi(ii) 25.27.

इदं गेहमिदं नेति विकल्पकलना मनः ।
न जहार तयो राम वात्येव विबुधावनम् ।। VI (1) 104. 10.

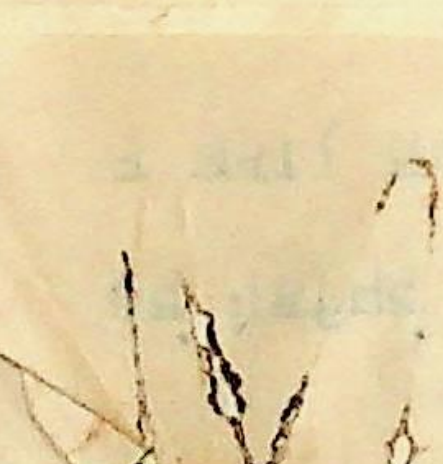

सर्वत्र विगतोद्वेग: सर्वार्थपरिपोषक: ।
विवेकोह्योतदृष्टात्मा प्रबोधोपवनस्थिति

V. 18.4

एवं प्रबोधितस्तेन तदा पुण्येन पावनः
प्रबोधमाप प्राकाश्यं प्रभात इव भूतलम्

V. 20.1.

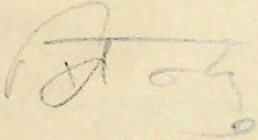

जरामरणमोहादिवो वो चयचमत्कृतिः ।

उत्पन्नध्वंसिदेहादिबिन्दुवृन्दैकबन्धुरः ॥ V. (ब) 15. 9.

U-1 (Nature)

Miscellaneous.

नित्यं विचारणापरो श भवन्स न्धुः

सत्सङ्गमेन पदमाप्स्यति पावनं सः ।

तथत्र पत्रमिव वातविधूयमानं

नो वस्तुतां व्रजसि कांचन नाम लक्ष्मीः ।।

Vi(ii) 157.36.

I A: (Nature)

अथ वर्णयितुं श्रीमांस्तत्प्रतापमिवागमत् ।
संप्रविश्य समुद्रान्तरन्यलोकान्तरं रविः ।। V(ii) 121. 3.

90

$\frac{3 \cdot 3}{5}$ R (Nocturne)

येनाशेनोल्लसत्येषा विचारेणोदयं नयेत ।
तमेवानुदिनं यत्नात्कृषीवल इवाङ्कुरम् ।। Vi.Cu. 126.40

अनावृत्तिः

महार्णवे यथावर्ता अन्योन्यमपि मिश्रिता: ।
पृथगेवावतिष्ठन्ते पयसो न्ये न नैव ते ।। V: (E) 37.75.

भगीरथः कर्णाविव प्रावृषीवाम्बुना सरः ।
वलिनः सेनया गुर्व्या फलित्याशिश्रिये गजम् ॥ V(i) 76. 4.

भगवन्सत्यमात्मानं कथयेहानुकम्पया ।
गम्भीराणि प्रसन्नानि साधुचेतः सरांसि हि ॥ Vr(n) 123.35

STIC

समूलं संपरित्यज्य चिरायाहंकृतिं भ्रमम् ।
तिष्ठात्मन्यात्मनि शान्तात्मा शरत्त्वं शरदोव ते ।। V-53.26.

भोगाभिगमदौर्भाग्यं दिनानुदिनमुज्झता ।
तेन तत्कुलमाभाति ताराचक्रमिवेन्दुना ।। VI (ii) 47. 20.

पारसोकाः परं पूरैः पारं प्राप्य पयोनिधेः ।
निषेतुः पवनैः पत्राः प्रत्यूषे तारका इव ।। U: (c.) 112-21.

संकल्पजातमन्योन्यं मिलतीत्यवगम्यते ।

सर्वात्मनि हि यत्रैव च्छाया तत्रैव वातपः ।।

Vi (ii) 159.38.

सूर्यनमस्कार

पृथग्भूतगणं दृष्ट्वा देहातीतो भवत्यजः ।
परं प्रकाशमायाति सूर्यकान्तिरिवाहनि ।। V. 72. 21.

Pilot etc

तत्रा[illegible]वसद्भुमौ कोटरे संकटोदरे ।
पङ्कसंपीडितस्कन्धः पर्वतेषु शिला यथा ।। K-84.16.

हण कष्टमतिकष्टासु लोकलोलदशास्वयम् ।
पाषाणेष्विव पाषाणा आलुठामि बलादहम् ॥ ए. १. ५.

क्वदोपशान्तमनसो घरणीधरकन्दरे ।

सुखेष्यामि शिलासाम्यं निर्विकल्पसमाधिना ।। V. 51.33

सरुत्सरिच्छरासारा मलभूमण्डलान्विता: ।
अङ्गैरूढा: स्फुरद्भूता लोमाञ्च इवाद्रय: ।। Vi(n) 92.42

चिदणोरुदरे सन्ति समस्तानुभवाणवः ।
शिलाः शैलोदर इव स्वच्छाः सात्मनि सात्मिकाः ।।

Vi (ni) 1 31.25.

न २ अ. ग

क्षणाक्षीणावर्तकल्लोलाकुलकोटरे ।
तृष्णातरङ्गतरले स्वमनश्चण्डमारुते ।। VI (ii) 48.38.

अगाधमरणावर्तकल्लोलाकुलकोटरे ।
तृष्णातरङ्गतरले स्वमनश्चण्डमारुते ।। VI (ii) 48.38.

'तरङ्गा इव तोये न्तर्नीहाराइव वारिदे ।
'मेघा वायाविवाभोदा व्योमनीव निर्निलये ।। V.(ii) 113 .8.

दृष्टान्त

नागजालमृणालानि मग्नानि धरणीतले।
नगानामिव मूलानि जडानीव स्थितान्यलम् ।। V: (ं) 97.34.

$-5 \quad 4 \quad = 1$

- शेरा

सहजाम्बरसंकल्पा भूतानां चित्तहारिणी ।
पूर्णेन्दुबिम्बवदना घोरिवामन्तारका ।। VL (ii) 64.49.

.

भोगाभोगातिगहने सर्वेन्द्रियव्यायकानने ।
परमुल्लासमायाति तृष्णैका विषमंजरी ॥ V:C: 93. 87.

कान्ताभिरभ्यावलितं मंजरीभिरिव द्रुतम् ।
दीपजालक्रमध्यस्थं रत्नौघ इव कांचनम् ।। VI (i) 63.53

संयुज्यन्ते वियुज्यन्ते तृणान्यव्यञ्जने यथा ।
मुक्तान्तःकलं देहे भूतान्यात्मनि वै तथा ॥ V. 72. 17

वायुः स्पन्दनधर्मत्वाद्यदा चलति देहके ।
तदा स्फुरति हस्ताद्गरसवापल्लवावलो ।। V. 74. 11

পরিচয়

एकपर्णरसे क्षीणे रसो नैति यथा क्षयम् ।
याति पर्णरसश्चाकीरश्मिजालान्तरे यथा ।। ए. 71. 61

पा ६.५.

संकल्पपादपं तृष्णालतं कृत्वा मनोवनम् ।
वितता भुवमासाद्य विहरामि यथासुखम् ॥ V 53. 67.

अहंभावे परिक्षीणे शुष्कः संसारपादपः ।
भूयः प्रयच्छत्यरसो न पाषाणवदङ्कुरम् ॥ V 53. 32.

चित्ते दक्षिणि संकोचो देहो सामूलितो भवेत् ।
वर्धमाने तरुरिव शतशाख: प्रवर्तते ।।

V 53 65

इति पर्याकुलस्यान्तः स खलु ध्यानवृत्तिषु ।
दरीष्वन्वहमुग्रासु वातमग्न इव द्रुमः ।। V. 51. 45.

जराजरठतां यातं स्वदेहसमपुत्रकम् ।
जीर्णप्रायरसश्व प्रतमाक्षरुसंनिभम् ॥ V. 45. 18.

°कामक्रोधात्मका यस्य स्फुरन्त्यङ्गरास्तनौ ।
अन्तः शुष्कद्रुमस्येव मरणं तस्य राजते ।। V. 39.44.

°कामक्रोधात्मका यस्य स्फुरन्त्यजगरास्तनौ ।
अन्तः शुष्कद्रुमस्येव मरणं तस्य राजते ।। U. 39.44.

रजोरहितसर्वांशं शीतलोपशमद्रुमाम् ॥ V. 35. 48

प्राप्तो स्मि विततां भूमिमुन्नतां पारमार्थिकीम् ।

स्तुत्या प्रणत्या विज्ञस्या शमेन नियमेन च ॥ V. 35. 49.

हर्षं संसारमखिलमाशापाशविघायकम् ।
दग्धेन्तः फलैर्हीनं वटघातो वटं यथा ।। IV. 42.44.

शुष्कतुम्बोलतेवोच्चैराकाशतलसंस्थिता ।

विलोलावयवाष्टोला वातैः पटपटारवा ।। VI (ii) 81. 19.

वद्मपद्मासनस्तस्थौ पाण्ड्यौरधिकाराङ्गुनिः ।
मृद्गवक्त्रान्तवसमतिष्ठत्स्पष्टकन्धरम् ।। V 82.9.

ब्रह्मविष्णवन्द्रराद्रायांस्तस्यैवावयवान्विदुः ।
विटपानिव वृक्षस्य शृङ्गाणीव महीभृतः ॥ V. 52. 8.

तस्य मूर्ध्नि गिरेर्गेहं कश्चिदाजा भविष्यति ।
अभंकषमहाशालं शृङ्गे शृङ्गमिवापरम् ।। (V. 32.13.

तस्मिन्नेव ततो मौने निःसंकल्पे निराश्रये ।
प्रतिष्ठां निश्चलां प्राप्य स तस्थौ गिरिशृङ्गवत् ।। VI (i) 102. 16.

पश्यैतानि तदस्थीनि संपन्नानि महाद्वयः ।
हिमाद्रिशिखराणीव स्थितान्यावार्यं दिक्तटम् ।।

V:(iv) 135. 5.

प्रसूतमथ शैलेषु पुत्रान्निजकुलाङ्कुरान् ।
अत्यन्तविषमोदन्वान्खदिरः कण्टकानिव ।। V. 4 s= 15 s=

लताजाल

रोमराजोलताजालं यस्येयं देहदुर्द्रुमम् ।
अनर्थौघो हरत्युच्चैर्मरणं तस्य राजते ।। V. 39. 42.

एते वदन्मकुलकुन्दसुगन्धवाता

निम्पन्ति मांसलतया मकरन्दवृष्टेः ।

घ्राणं धनेः परिमलैरलिजालनीला

व्यालोडय पेघपटलैः खमिवाभ्रकायाः ।।

V: (i) 115. 52

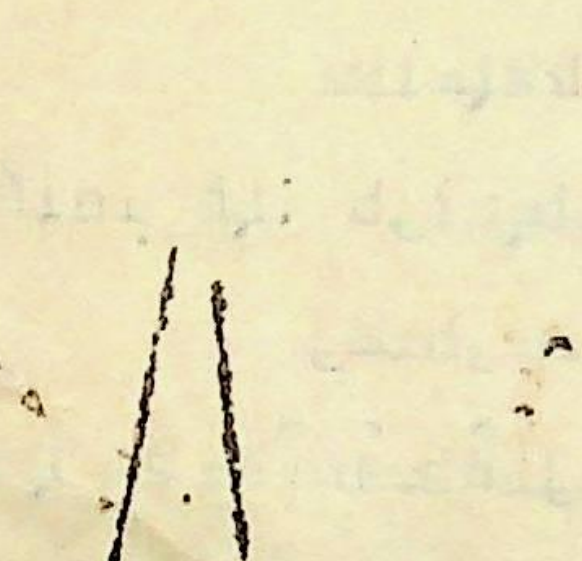

ये परां दृष्टिमायाता: संसृते: पारदर्शिन: ।
न ते कर्म प्रशंसन्ति कूपं नद्यां वसन्निव ।। V: (ii) 22. 18

परमस्तिष्कवैज्ञानिकों का मानना

(Nature)

मात्यत्र पश्य रविणा कटके सुवेल-

, शैलस्य कांचनशिला सकलानलस्रोः ।

वेलावनोलवरुणालयवोचिमद्भग-

पर्यंस्तवाडवबृशानुकणोपमाना ।।

Vi (ii) 116. 36.

सतां सत्कर्मसंवेगः पुराणं प्रणुदन्नयम् ।
वर्षौघ इव भूतानां दवानलमसेचयत् ।। Vi(i) 127.46.

/ 2 7 5 (Continued)

तदा समस्तमेवेदमुत्पन्नावयति देहकम् ।
तोरन्ध्रं पवनापूर्णं भस्त्रेवाम्बु ततान्तरम् ॥ Vi. 81.48.

स्वसंविन्मात्रविश्रामवतामनसां सताम् ।

न स्वदन्ते हि विषया: पयांसि दृषदामिव ।। VI (ii) 48.13.

तज्ज्ञो भवसि शास्त्रेषु रविर्मेरुतटेष्विव ।
तत्वज्ञाने तु विश्रान्तो न त्वं दृषदिवाम्भसि ।। V:(i)90.4.

संवित: सेव यात्यङग रसाद्यन्तं यथाक्रमम् ।
रसेनापूर्णतामेति तन्त्रोधार इवाम्बुना ।। V(c) 8 2 . (a.

रूढाणि रत्नलुब्धानि कल्लोलवल्लितानि च ।
दुर्गृह्यग्राह्यघोराणि दाराम्बूनोन्द्रियाणि च ॥ Vi (ii) 6.57

प्रेम (Nature)

॥ दिवि स्थानिव पद्मेन भूतानिव मिलन्मनू ॥
शैलाविव समुत्कीर्णौ श्लिष्टावास्तां चिरं प्रियौ ।
मुहूर्तेन गलद्घर्मजलौ पुलकपोवरौ ॥ Vi (1) 109. 15-16.

नास्तीदमिदमस्तीति चिन्ता धावत्यहंकृतिम् ।
जडाशया जडाभप्रमाता शैलावनोमिव ।। V. 53. 31.

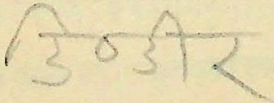

मूपोठदृढडिण्डो रपिण्डशिवदनमहुमान् ।
चित्राजवं जवोभावमज्जनोन्मज्जनात्मक: ।। V: (२) 15.8

भूपोठदृढडिण्डोरपिण्डशिखदनमहुमान् ।
चित्राजवं जवोभावमज्जनोन्मज्जनात्मकः ।। V: (ii) 15.8.

न कारणं विनोदेति जनात्फेनस्त्वो यथा ।
न कारणं विनोदेति सर्गादि ब्रह्मणस्तथा ॥ Vi(a) 10-4.

उपशान्तं च कान्तं च वपुरापादमस्तकम् ।

शृङ्ग शुभ्राम्बुदेनेव पुष्पेणाच्छादयामुना ॥ V.c.1 85. 79.

निष्कलङ्केन्दुसंकाशमङ्गमादित्यतेजसा ।

मन्ये ते ग्लानिमायाति सुमनः पत्रपेलवम् ॥ V.c.1 85. 80.

तावदिमाति गगने परिपूर्णचन्द्रो

यावद्बधूवदनमेति न सद्म बाह्यम् ।

अभ्युद्गते ह्यगणनमस्यबलाननेन्दा-

विन्दोः सिताप्रशकलस्य च को विशेषः ।।

Vi (ii) 115-46.

४१२

कामसंवित्तिहीनानि निःस्त्रोजातानि कानिचित् ।
मूर्तेः संशुष्कहृदयैर्व्याप्तान्यश्मभयैरिव ।। VI (ii) 60·46.

स्थानि.

सुखदुःखान्युपायान्ति कर्मभिः कर्मशालिनाम् ।
शुभाशुभैः शरत्काले सस्यानीव फलार्थिनाम् ।। VI (ii) 149.8

रघुवंश

अत्र तदा जनिः श्वासरणनंशप्रवृत्तवत् ।

गौनं पीनं शुनोरक्तं साधिना शवभूषितः ॥ V. 48. 10.

अत्र तदा जनिःश्वासरणरंशप्रवृत्तवत् ।

गीतं पीतं शुनोरक्तं साधिता शत्रुभूरतः ।। V. 48. 10

भिन्नरान्भूमखनूरा शाखासरक्तां गतान् ।

परस्परफलाघातक्लेशवर्जितकोचकान् ।। (V. 14. 8.

अभ्रंलिहिप्रासादेन कुटजानि यथा स्वयम् ।
आत्मसंविधिप्रासादेन त्रिजगन्ति तथा स्वयम् ॥ IV 5-6. 28

सुशून्ये पि न खिद्यन्ते देवोद्याने नडिगनः ।
नियतिं च न मुंचन्ति महान्तो भास्करा इव ॥ IV 46.28

यस्तस्योत्तरणोपायस्तन्मे ब्रूहि सुनिश्चितम् ।
हार्दं तमस्त्वयाक्लेण राघवाणां विनश्यते ।। V. 5. 13.

यस्तस्योत्तरणोपायस्तन्मे ब्रूहि सुनिश्चितम् ।
हार्दं तमस्त्वयाक्षीणं राघवाणां विनश्यते ।। V. 5. 13.

कुर्वन्न किंचित्कुरुते दिवाकार्यंशिवांशुवत् ।
गच्छन्न गच्छति स्वस्थः स्वास्पदस्थो रविर्यथा ।। (V. 56.18.

तेजोभिर्देहनिष्क्रान्तैः का नवोकृतभूतलम् ।
तापयन्तं प्रदेशं तं भुवनं भास्करो यथा ।। IV. 5-5. 4.

एक एवाजिरं बाह्यं तादृग्वेषः स निर्ययौ ।
मुख्याद्गणान्नभोभागादस्तं गच्छन्निवांशुमान् ।। V. 46.7.

तत्रेदं महदाख्यानं शृणु श्रवणभूषणम् ।
दूषणं द्वैतदृष्टीनां घोतनं बोधमास्वतः ।। VI (ii) 166. 11.

विचित्रं विपरीतं च व्यवहारं महानिशि ।
अह्नीव भास्करालोकं दुर्भेद्यं वाह्नि वा तमः ।। 11 (ii) 145-65.

कोरोकरतलाम्भोजप्रभृष्टवरणाम्बुज: ।
सर्वाङ्गे कुङ्कुमालेपै: संध्याम्बुघरशोभन: ।। ४५-४५.

ज्वालाजालं प्रविष्टो सावादर्श इव बिम्बित: ।
संध्याभ्र इव विश्रान्तो दृष्ट: स्पष्टशरीरक: ।।

V: (a) 130. 14.

दृश्यमुल्लासमाप्नोति प्रावृषीव पयोधरः ।
अनारतानुसंधानादप्युन्मेषमविस्मृते ।। V.(i) 85. (c2.

घनास्फोटान्यसाराणि मलिनानि जडानि च ।
विद्युत्प्रकाशान्येतानि मोसाभ्राणीन्द्रियाणि च ॥ V. (c) 6.5

आभिजात्यातत्तोदारा शीतला रक्षशाक्तिनो ।
नेह विश्वसिति प्रज्ञा मेघमाला मरावित्र ।। V.(ए) 23.19

श्रोत्रं चक्षुः स्पर्शनं च रसनं घ्राणमेव च ।
गृहीत्वैतानि संयाति वायुर्गन्धानिवाशयात् ।। VL (i) 55 21

Afasia.

क्षिप्रेण शान्ता भवति विज्ञानालोक आगते ।
अमूलमेव गलति तिमिरश्रीरिवोदये ॥ V: (a) 129. 10.

असम्यक्प्रेक्षणात्मोहाच्चेतः सत्तां गृहीतवत् ।
संमोहबीजकणिकां तमो कार्दिव दृश्यते ।। V. 71. 44.

यथा भूतात्मतत्त्वैक्यपरिज्ञानेन राघव ।
अमत्तापेत्यलं चेतो दोषेणेव तमः क्षणात् ॥ U. 71. 45.

निरानन्दो पि सानन्दः सच्चासच्चापि तत्र सः ।
आसीन्न किंचित्किंचितत्प्रकाशस्तमिरं यथा ।। V 87.15

न द्वित्वमस्ति नो देहाः संबन्धो न च तैः स्थितः ।
संभाव्यते कलङ्को वा मानोरिव तमः पटैः ।। V. 71. 17.

तावत्संसारतिमिरं सेन्दुनापि सवह्निना ।
अर्कादशकेनापि मनागपि न भिद्यते ।। V. S. 28.

संप्रबुद्धे हि पवनि खां विवेचयति स्थितिम् ।
नैशमर्कोदय इव तमो हर्दि पलायते ।। V. S. 2.29.

सा च त्वया कृता नित्यं चित्त दुःखसुखोदये ।
यथा वियोगयाभिन्यो मतयो हन्ति रागिणाम् ।। V. 53. 44.

आलोक.

सत्यासत्यं जगदुपपन्नः करणाविच्छिन्ना ।
आत्मसंवित्तेरुदयालोकमिव पूर्यमा ।। V. 71.41.

इत्युक्त्वा स महोपाल: खड्गमादाय चिच्छिदे ।
शिर: कमलमालोलं लोलयेवाशु बालक: ।। Vi(M)109.28.

जनकस्येव मदुदेः स्वयमेव विलोकिनः ।
विकासमेत्ययं देहो देवः प्रातरिवाम्बुजम् ।। V 13.12.

जनकस्येव मदुदेः स्वयमेव विनोकिनः ।
विकासमेत्ययं देहो देवः प्रातरिवाम्बुजम् ।। V. 13. 12.

गुरुदेहप्रभाजालपरिपृष्टतनुर्बलिः ।
बुबुधे प्रातरर्कांशुसंबोधितमिवाम्बुजम् ॥ V. 26. 4.

उपशमपदवीप्रवानुरूपां

कमलजविश्रमणाय योग्यरूपाम् ।

कुसुमनिकरकोमलाभिरामां

सरसिजकोटरकोमलां समन्तात् ।। V.51.54.

स तां विवेश धर्मात्मा गन्धमादनकन्दराम् ।
चित्रमणसंप्राप्तामग्निः पद्मगुटोमिव ।। V. 52. 1

लोलवर्णिलवणिप्रान्तपाटलाम्बरकोटरा ।

संध्येवापुत्रलोलाऽऽ कार्यसंहारकारिणी ।। V 1.29.

मुद्रिता हृदयाकारास्त आसंश्चक्षुरादयः ।
लोष्टरूपा मृतावेव लिपिकर्मार्पिता इव ॥ Vi(m) 138.17

चिन्मयत्वाच्चितौ चेत्यं जलमस्स्वव मज्जति ।

तेनानुमतिभैवति नान्यथा काष्ठयोरिव ।। V.(ii) 38.10.

दृण (World of Nature)

आदेश तिलिपी मुद्दी तपासणेसाठी मिळणेबाबत.

VI (i) 28-63